

מהי ברית מילה? מאת הרב משה שפירא

כיצד מותירה מצווה פשוטה אחת רושם נצחי, כלל עולמי, על כל העם היהודי.

ברית מילה מתבצעת על זכר יהודי שמונה ימים לאחר לידתו.

ההליך מתבצע על ידי מוהל - שהתמחה במערכת המצוות היהודיות הקשורות למילה ועבר הכשרה מעשית נרחבת.

מדוע ברית מילה?

אברהם, אבי היהדות, היה האדם הראשון בהיסטוריה שביצע ברית מילה. למעשה, הוא מל את עצמו.

ברית המילה כשמה כן היא. ברית. אברהם נדר שיחנך את זרעו לעבוד את אלוקים בדבקות מושלמת. בתמורה הבטיח אלוקים לערוב לקיום יוצאי חלציו של אברהם - משפחת העבריים, שהפכו לעם ישראל וידועים מאז כיהודים.

כל עוד יהיו יצורי אנוש בעולם, הבטיח אלוקים לאברהם, יהיו גם יהודים. ברית זאת, או חוזה זה בין אלוקים לאברהם נחתם באמצעות מעשה המילה.

כיום, על ידי ביצוע מצוות המילה, מנציחים יהודים, בני זרעו של אברהם, ברית זו שנכרתה בין אלוקים ואברהם אבי האומה, ועל ידי ברית המילה נעשים ילדיהם לחלק בלתי נפרד מהבטחה נצחית זו.

משמעות עמוקה יותר

העובדה כי ברית המילה מתבצעת ביום השמיני לאחר לידתו של הילד מרמזת לרעיון זה של קהילה יהודית נצחית.

בתורה יש לכל ההתייחסויות למספרים משמעות גדולה. למשל, המספר שש מסמל את העולם הטבעי, שלו ארבעה כיוונים (צפון, דרום, מזרח ומערב) בתוספת מעלה ומטה. ששת ימי הבריאה, ששת ימי המעשה של השבוע, מרמזים אף הם לעולם הטבע. שבע מוסיף יסוד רוחני לזה הטבעי. היום השביעי, שבת, מוסיף רוחניות לחיינו למרות שעודנו בתחום עולם הטבע. שמונה, לעומת זאת, מתעלה לגמרי מעל הטבע. למשל, נס שמונת ימי החנוכה הנו מעל לטבע, מתעלה מעל המגבלות הפיזיקליות של חוקי הטבע ומנהיגו.

הבטחת אלוקים כי זרעו של אברהם ישרוד לנצח כעם היא בניגוד לחוקי הטבע. ההיסטוריה הוכיחה שוב ושוב כי אפילו החזקות שבאומות על פני האדמה חייבות בסופו של דבר להיעלם לתהום הנשייה - לדוגמא, המצרים, היוונים והרומאים. והנה, היהודים, עם מועט במספרו, עדיין כאן, חיים וקיימים.

ברית המילה, המבוצעת ביום השמיני, מזכירה לנו כי הקיום היהודי איננו תופעה טבעית, אלא על טבעית. הקיום היהודי מתריס כנגד חוקי הטבע. כאן טמון ההסבר מדוע נעשה סימן המילה על איבר הרבייה - הדבר מסמל את הרעיון כי זרעו של העם היהודי לא יכחד לעולם.

בנוסף לכך, ברית המילה נעשית במקום המזוהה עם תשוקותינו הטבעיות הגדולות ביותר, ומעניקה לנו בכך את הכוח הרוחני להתעלות מעל תאוות הגוף.

מטרת מצוות המילה

באם משתמשים רק במלה "מילה" ולא "ברית מילה", אפשר לטעות ולסבור כי הסרת עור העורלה הוא היסוד החשוב ביותר של המצווה.

האמת מכל מקום היא, כי את המילה חייבים לשלב עם הכוונה ליצור ברית דם בין אלוקים לבין העם היהודי.